

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
RYŠIŲ REGULIAVIMO TARNYBOS
TINKLŲ REGULIAVIMO DEPARTAMENTAS
PRIEIGŲ SKYRIUS**

AB LIETUVOS PAŠTO VALDOMO PAŠTO TINKLO VERTINIMO ATASKAITA

TURINYS

- I. Teisinis pagrindas**
- II. Teisės aktuose nustatyti reikalavimai tinklo charakteristikoms**
- III. Nustatyta situacija**
- IV. Išvados**

I. Teisinis pagrindas

Lietuvos Respublikos pašto įstatymo 6 straipsnio 2 punktą nustato pareigas Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybai (toliau – RRT):

- „1) prižiūri, kaip laikomasi šio įstatymo ir jį įgyvendinančių teisės aktų nuostatų;*
- 2) įgyvendina šio įstatymo ir jį įgyvendinančių teisės aktų nuostatas; <...>*
- 9) rengia ir teikia pasiūlymus Susisiekimo ministerijai dėl universaliosios pašto paslaugos teikėjo pašto tinklo charakteristikų; <...>*
- 11) prižiūri, kaip universaliosios pašto paslaugos teikėjas laikosi Susisiekimo ministerijos nustatytų universaliosios pašto paslaugos teikėjo pašto tinklo charakteristikų, universaliosios pašto paslaugos kokybės reikalavimų; <...>*
- 19) skelbia informaciją, reikalingą atviros ir konkurencingos rinkos plėtrai. Ryšių reguliavimo tarnyba, atsižvelgdama į teisės aktus, reglamentuojančius konfidencialios informacijos apsaugą, nustato šios informacijos skelbimo taisykles, įskaitant ir teikiamos informacijos mastą;*
- 20) savo nustatyta tvarka skelbia informaciją, susijusią su šio įstatymo įgyvendinimu;“.*

Universaliosios pašto paslaugos teikėjo pašto tinklo charakteristikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2013 m. sausio 25 d. įsakymu Nr. 3-46 „Dėl Universaliosios pašto paslaugos teikėjo pašto tinklo charakteristikų patvirtinimo“ (toliau – Charakteristikos) – reglamentuoja universaliosios pašto paslaugos (toliau – UPP) teikimo vietų išdėstymo sąlygas ir paslaugos teikimo vietų (toliau – PTV) įrengimo reikalavimus.

II. Teisės aktuose numatyti reikalavimai pašto tinklo charakteristikoms

- 1. UPP teikiama:
 - stacionariosiose,
 - nestacionariosiose,
 - sutartosiose PTV,
 - per UPP teikėjo agentus,
 - naudojant viešai naudoti skirtas pašto dėžutes (toliau – SPKD).
- 2. UPP teikėjas privalo priskirti teritorijas PTV ir teritorijas paskelbti savo interneto svetainėje.
- 3. Mieste – atstumas nuo naudotojo vietos iki stacionariosios ar nestacionariosios UPP teikimo vietos – ne didesnis kaip 3 km tiesiausiu atstumu.
- 4. Kaime (arba vienos seniūnijos teritorijoje) – ne mažiau kaip viena stacionarioji arba nestacionarioji UPP teikimo vieta.
- 5. Kai UPP teikiama sutartojame PTV ne trumpiau kaip 24 mėnesius, šioje teritorijoje 4 punkto reikalavimai netaikomi.

6. Miesto gyvenamojoje vietovėje SPKD privalo būti ne mažiau kaip stacionariųjų ir nestacionariųjų PTV.

7. Kaimo gyvenamojoje vietovėje, kurioje yra daugiau kaip 300 gyventojų, turi būti įrengta ne mažiau kaip viena SPKD. Tuo atveju, kai UPP teikėjas kaimo gyvenamosios vietovės teritorijoje užtikrina UPP teikimą sutartojame PTV, toje teritorijoje SPKD gali būti neįrengiama.

8. UPP teikėjas privalo užtikrinti, kad PTV, kuriose UPP teikia paslaugos teikėjo agentai, atitiktų pašto tinklo charakteristikose nustatytus reikalavimus. PTV, kuriose UPP teikia agentai, gali sudaryti ne daugiau kaip 40 proc. PTV.

9. PTV vietoms priskirtos teritorijos turi apimti ne mažiau kaip 90 proc. visų Lietuvos Respublikos teritorijoje esančių naudotojų adresų.

III. Nustatyta situacija

AB Lietuvos pašto (toliau – Bendrovė) valdomo pašto tinklo charakteristikų išsamus vertinimas buvo atliktas už 2021 m. Šio vertinimo detali ataskaita su išvadosis skelbiama RRT tinklalapyje adresu: <https://www.rrt.lt/wp-content/uploads/2022/02/Pasto-tinklo-charakteristiku-vertinimas-ataskaita-2021.pdf>

Bendrovės valdomo pašto tinklo atitikimas Charakteristikoms buvo vertinamas pagal Bendrovės 2022 m. kovo 17 d. raštu Nr. 3-2022-01177 (toliau – raštas) pateiktus duomenis ir vėliau 2022 m. rugpjūčio 19 d., rugsėjo 5 d., spalio 4 d. bei spalio 27 d. el. paštu gautą patikslinančią informaciją.

Bendrovė rašte informavo RRT, kad 2022 m. kovo mėn. turėjo 1423 UPP teikimo vietas: 228 stacionarios UPP vietos (paštai ir poskyriai, pašto agentas), 370 nestacionarios UPP (mobilūs laiškininkai (toliau – ML) ir 825 SPKD. UPP teikimo vietas 2018–2022 m. pateikiamos 1 lentelėje.

1 lentelė. UPP teikimo vietas 2018–2022* m.

UPP teikimo vieta	2018 m. gruodžio mėn.	2019 m. lapkričio mėn.	2021 m. kovo mėn.	2022 m. kovo mėn.
Stacionari UPP vieta	545	473	251	228
Kilnojama UPP vieta	88	62	363*	370
ML	97	164		
Iš viso (be SPKD):	730	699	614	598
SPKD	1583	1449	1225	825
Iš viso:	2313	2148	1839	1423

*2020 m. duomenys nebuvo rinkti.

Nurodoma „UPP teikimo vieta“, kuri apima anksčiau naudotą skirstymą į kilnojamą UPP vietą (spec. pašto mikroautobusus) ir ML, pagal Charakteristikas atitinka **nestacionariąją UPP vietą.

Vertinant 2018–2022 m. laikotarpio tendencijas nustatyta, kad UPP teikimo vietų skaičius per šiuos metus palaipsniui mažėjo – nuo 2313 vietų 2018 m. gruodžio mėn. iki 1423 vietų 2022 m. kovo mėn. Kita ryški tendencija – stacionarios UPP teikimo vietas, kurių skaičius minėtu laikotarpiu susitraukė 58,17 proc., atitinkamai ir SPKD – 47,88 proc., pakeičia ir jų funkcijas perima ML. Pastarųjų skaičiaus augimas, prieš kelis metus buvęs itin ryškus, dabar stabilizavosi. Taip pat, ženkliam SPKD skaičiaus mažėjimui didelę įtaką turėjo sumenkęs poreikis siųsti fizinius laiškus. RRT turimais duomenimis¹, korespondencijos siuntų iki 2 kg kiekiai per 2018–2021 m. laikotarpį sumažėjo nuo 19,7 mln. vnt. iki 11,3 mln. vnt. Siuntų kiekiai 2022 m. I pusm. nesiekė 3,5 mln. vnt., kai 2021 m. I pusm. minėtos siuntos sudarė 7,4 mln. vnt. UPP teikimo vietų palyginimas 2018–2022 m. laikotarpiu pateikiamas 2 lentelėje.

¹ <https://www.rrt.lt/istekliai/ataskaitos-ir-apzvalgos/pasto-sektoriaus-periodines-ataskaitos/>

2 lentelė. UPP teikimo vietų 2018–2022* m. palyginimas.

UPP teikimo vieta	2018 m. ir 2019 m. skirtumas, vnt./proc.	2019 m. ir 2021 m. skirtumas, vnt./proc.	2021 m. ir 2022 m. skirtumas, vnt./proc.	2018 m. ir 2022 m. skirtumas, vnt./proc.
Stacionari UPP vieta	-72/-13,21	-222/-46,93	-23/-9,16	-317/-58,17
Kilnojama UPP vieta	-26/-29,55	+137/+60,62	+7/+1,93	+185/+100
ML	+67/+69,07			
Iš viso (be SPKD):	-31/-4,25	-85/-12,16	-16/-2,61	-132/-18,08
SPKD	-134/-8,46	-224/-15,46	-400/-32,65	-758/-47,88
Iš viso:	-165/-7,13	-309/-14,39	-416/-22,62	-890/-38,48

*2020 m. duomenys nebuvo rinkti.

2022 m. palyginti su 2021 m., Bendrovės tinklas ir toliau išlaikė traukimosi tendenciją ir UPP teikimo vietų skaičius nukrito nuo 1839 vietų iki 1423 vietų, t. y. 22,6 proc. Analizuojant atskirų UPP teikimo vietų tipų pokyčius:

- 1) UPP teikimo (be SPKD) sumažėjo nuo 614 vietų iki 598 vietų, t. y. 2,6 proc.;
- 2) SPKD sumažėjo nuo 1225 vietų iki 825 vietų, t. y. 32,7 proc.
- 3) Pabrėžtina, kad kaimiškiose gyvenamosiose vietovėse UPP vis didesne dalimi, buvo teikiamos ML, kurios sudaro pagrindą nestacionarių UPP teikimo vietų skaičiui. Pastarasis per metus išaugo nuo 363 ML iki 370 ML, t. y. 1,9 proc.

Pastebėtina, kad bendra UPP teikimo vietų mažėjimo tendencija nereiškia, kad Bendrovės valdomas tinklas neužtikrina Charakteristikų reikalavimų. Kaip nurodo Bendrovė, šie pokyčiai atspindi Bendrovės valdomo pašto tinklo optimizavimo procesus, kuomet vietovėse, kuriose yra nedideli ir pastoviai mažėjantys fizinių laiškų siuntimo poreikiai, stacionarios UPP teikimo vietos ir SPKD yra pakeičiamos ML. Tai reiškia, kad šiose vietovėse UPP yra užtikrinama, tačiau šių paslaugų teikimui Bendrovė patiria mažesnes sąnaudas.

Bendrovės pašto tinklo atitikimo Charakteristikų reikalavimams vertinimas

Charakteristikų 5–10 punktuose yra išdėstyti reikalavimai Bendrovės pašto tinklui, kuriuo teikiamos UPP, išskiriant juos pagal gyvenamosios vietovės pobūdį, t. y. reikalavimai pašto tinklui miestuose, kaimo gyvenamosiose vietovėse ir t. t. Tuo tarpu Charakteristikų 15 punkte pateikiamas reikalavimas dėl visoje šalyje esančių naudotojų adresų padengiamumo: „Paslaugos teikimo vietoms priskirtos teritorijos turi apimti ne mažiau kaip 90 proc. visų Lietuvos Respublikos teritorijoje esančių naudotojų adresų“. Atsižvelgiant į tai, atliekant Bendrovės pašto tinklo atitikties kiekvieno iš Charakteristikų 5–10 punktų reikalavimams vertinimą, šioje analizėje bus atsižvelgiama ir į Charakteristikų 15 punkto reikalavimus.

Vertinimas pagal Charakteristikų 5 punktą „Universalioji pašto paslauga teikiama stacionariosiose, nestacionariosiose, sutartosiose paslaugos teikimo vietose, per universaliosios pašto paslaugos teikėjo agentus, taip pat naudojant viešai naudoti skirtas pašto dėžutes. Universaliosios pašto paslaugos teikėjas privalo priskirti teritorijas paslaugos teikimo vietoms ir informaciją apie teritorijas, priskirtas paslaugos teikimo vietoms, paskelbti savo interneto svetainėje.“

Iš Bendrovės pateiktos informacijos nustatyta, kad UPP teikiama stacionariai įrengtuose paštuose ir poskyriuose, naudojamos SPKD, nestacionariosiose, sutartose PTV pasitelkiamas ML, o viename miestelyje paslaugas teikia samdomas pašto agentas. Teritorijų priskyrimą PTV Bendrovė atnauja ir skelbia savo tinklalapyje adresu <https://www.post.lt/pasto-kodu-ir-adresu-paieska>

Atsižvelgiant į tai kas išdėstyta aukščiau, konstatuotina, kad Bendrovės pašto tinklas atitinka Charakteristikų 5 punkto reikalavimus.

Vertinimas pagal Charakteristikų 6 punktą „Miesto gyvenamosiose vietovėse atstumas nuo naudotojo gyvenamosios ar buveinės vietos iki stacionariosios ar nestacionariosios paslaugos teikimo vietos turi būti ne didesnis kaip 3 km tiesiausiu atstumu.“

2022 m. Lietuvoje miesto statusą turėjo 103 vietovės. Atliekant Bendrovės pašto tinklo vertinimą pagal Charakteristikų 6 punkto reikalavimus, yra atliekamas miesto gyvenamųjų vietovių padengiamumas Bendrovės pašto tinklu. Teritorija laikoma padengta Bendrovės pašto tinklu, jei atstumas nuo bet kurios teritorijoje esančios gyvenamosios ar buveinės vietos iki stacionariosios ar nestacionariosios UPP PTV yra ne didesnis kaip 3 km tiesiausiu atstumu. Kitaip tariant, padengiamumas rodo, kokia dalis UPP naudotojų patenka į stacionarių ir nestacionarių UPP teikimo vietų aptarnavimo 3 km spindulio zoną. Atlikus miestų, kurių padengimas buvo ne 100 proc., vertinimą visais 3 etapais (visų etapų bendri rezultatai pateikiami 3 lentelėje, žalia spalva pažymėti miestai, kurių padengimas² 90 proc. ir daugiau, raudona spalva – mažiau nei 90 proc.), matyti, kad reikalavimo netenkina 2 miestai iš 103 (1,9 proc.): Neringa ir Panemunė.

3 lentelė. Miestų padengiamumas (visi etapai).

Eil. Nr.	Miestas	I etapas Padengimas pagal plotą	II etapas Padengimas pagal adresus	III etapas Padengimas pagal gyvenamąsias patalpas
1.	Panemunė	-	-	-
2.	Neringa	22,4 proc.	79,1 proc.	89,7 proc.
3.	Palanga	47,8 proc.	68,1 proc.	90,9 proc.
4.	Kėdainiai	59,2 proc.	62,4 proc.	95,6 proc.
5.	Šiauliai	67,6 proc.	72,6 proc.	94,6 proc.
6.	Kaišiadorys	69,7 proc.	81,7 proc.	97,6 proc.
7.	Vilnius	80,0 proc.	89,2 proc.	98,8 proc.
8.	Alytus	77,9 proc.	91,9 proc.	
9.	Elektrėnai	80,1 proc.	98,8 proc.	
10.	Marijampolė	82,6 proc.	91,9 proc.	
11.	Radviliškis	85,4 proc.	94,8 proc.	
12.	Klaipėda	86,0 proc.	92,3 proc.	
13.	Gargždai	86,4 proc.	97,1 proc.	
14.	Kretinga	90,9 proc.		
15.	Trakai	91,1 proc.		
16.	Priekulė	92,0 proc.		
17.	Visaginas	92,0 proc.		
18.	Mažeikiai	92,7 proc.		
19.	Panevėžys	93,2 proc.		
20.	Ukmergė	95,2 proc.		
21.	Jurbarkas	95,3 proc.		
22.	Telšiai	95,6 proc.		
23.	Biržai	98,0 proc.		
24.	Kuršėnai	98,8 proc.		

Atkreiptinas dėmesys, kad Neringos miestas beveik (89,7 proc.) atitinka Charakteristikų 6 reikalavimą, t. y. iki reikalaujamo padengimo pagal gyvenamąsias patalpas trūksta tik trečdalis procentinio punkto. Bendrovė pateikė informaciją, kad Neringoje turi du pašto skyrius: po vieną

² I-ame etape skaičiuojamas Bendrovės pašto tinklo padengimas pagal padengiamą miesto plotą; II-u etapu vertinamas pašto tinklo padengimas pagal adresus (pastatas, įskaitant daugiabučius, laikomas vienu adresu); III-iame etape įvertinamas padengimas pagal gyvenamąsias patalpas (patalpa prilyginama namui arba butui).

Juodkrantėje³ ir Nidoje⁴. Dėl Neringos miesto savitumo – kurortas, kuriame gyvenančiųjų skaičius padidėja sezoniškai tik vasaros metu, bei miestą dalinančių Nidos, Preilos, Pervalkos bei Juodkrantės gyvenviečių geografiškai ~30 km ištęsto išsidėstymo yra neefektyvu įsteigti dar vieną pašto skyrių.

Bendrovė dėl Panemunės informavo, kad tai mažiausias miestas Lietuvoje, kuriame adresų skaičius labai panašus į kaimo teritorijos adresų skaičių, todėl jo teritoriją, kaip atitinkančią kaimiškąsias gyvenamosias vietovės rodiklius, aptarnauja ML. Klientai gali ML išsikviesti į namus ir pasinaudoti norimomis paslaugomis. Artimiausias paštas yra Pagėgių paštas, kuris yra 8 km (tiesiu atstumu) nuo Panemunės miesto.

Pažymėtina, kad tiek 2022 m., tiek ir ankstesniais metais reikalavimo netenkino tie patys Neringos ir Panemunės miestai.

RRT manymu, šie neatitikimai vertintini, kaip nežymūs, nes Panemunės gyventojų skaičius yra mažas, būdingas labiau kaimiškosioms gyvenvietėms⁵, bei UPP Panemunėje užtikrina ML. Tuo tarpu Neringos miestas yra specifinis kurortinis ir ilgiausias miestas Lietuvoje. Šie du miestai dėl jų išsidėstymo savitumo ar mažo gyventojų skaičiaus jau kelerius metus iš eilės nevykdo ir, tikėtina, toliau nepasieks reikalaujamo rodiklio.

Atsižvelgiant į tai kas išdėstyta aukščiau, konstatuotina, kad Bendrovės pašto tinklas iš esmės atitinka Charakteristikų 6 punkto reikalavimus, o esantys neatitikimai vertintini kaip pateisinamos išimtys.

Vertinimas pagal Charakteristikų 7 ir 8 punktus „Kaimo gyvenamosiose vietovėse vienos seniūnijos teritorijoje turi būti ne mažiau kaip viena stacionarioji arba nestacionarioji paslaugos teikimo vieta“ ir „Kai universalioji pašto paslauga teikiama sutartojoje paslaugos teikimo vietoje ne trumpiau kaip 24 mėnesius, šioje teritorijoje tinklo charakteristikų 7 punkto reikalavimai netaikomi“

2022 m. kaimo gyvenamosios vietovės buvo suskirstytos į 416 seniūnijų. Atlikus Charakteristikų 7 ir 8 punktų vertinimą, nustatyta, kad reikalavimo netenkina 3 kaimiškąsios seniūnijos iš 416 seniūnijų (0,72 proc.): Dotnuvos seniūnija Kėdainių rajone, Mickūnų ir Šatrininkų seniūnijos Vilniaus rajone.

Bendrovė 2022 m. rugpjūčio 19 d. el. paštu informavo, kad 2022 m. liepos 19 d. buvo įsteigta Dotnuvos seniūnijos Akademijos pašto paslaugų teikimo vieta⁶. Dėl dviejų Vilniaus rajono seniūnijų (Mickūnų ir Šatrininkų) buvo gauta Bendrovės informacija, kad iki 2022 m. pabaigos bus peržiūrėtas Vilniaus rajonas ir priimti sprendimai dėl efektyvaus klientų aptarnavimo paslaugų teikimo šiame rajone. Pažymėtina, kad 2021 m. tik viena – Šatrininkų seniūnija – netenkino reikalavimo ir Bendrovė planavo įsteigti ML pašto paslaugų teikimo vietą 2022 m., tačiau iki šiol ji nėra įsteigta.

Kadangi iš 416 kaimiškųjų seniūnijų nors viena stacionarioji ar nestacionarioji UPP teikimo vieta yra įrengta 414 seniūnijų, tai reiškia, kad UPP teikimo vietos įrengtos 99,5 proc. kaimiškųjų seniūnijų. Šis rodiklis viršija Charakteristikų 15 punkte pateiktą 90 proc. naudotojų adresų padengiamumo reikalavimą, todėl darytina išvada, kad Bendrovės pašto tinklas vykdo Charakteristikų 7 ir 8 punktų reikalavimus. Nepaisant to, siūloma stebėti, ar bus ir kada bus įsteigta ML pašto paslaugų teikimo vietos Vilniaus rajono 2 seniūnijose, kaip žadėjo Bendrovė.

Atsižvelgiant į tai kas išdėstyta aukščiau, konstatuotina, kad Bendrovės pašto tinklas vykdo Charakteristikų 7 ir 8 punktų reikalavimus.

Vertinimas pagal Charakteristikų 9 punktą „Miesto gyvenamosiose vietovėse viešai naudoti skirtų pašto dėžučių skaičius privalo būti ne mažesnis nei stacionarių ir nestacionarių paslaugos teikimo vietų miesto gyvenamosiose vietovėse skaičius“

Kaip jau minėta, nagrinėjant Bendrovės tinklo atitiktį Charakteristikų 6 punkto reikalavimams, 2022 m. Lietuvoje miesto statusą turėjo 103 vietovės. Atlikus Bendrovės pašto tinklo

³ L. Rėzos g. 54, Juodkrantė, 93101 Neringos sav.

⁴ Taikos g. 13, Nida, 93012 Neringos sav.

⁵ Oficialios statistikos portalo <https://osp.stat.gov.lt/> duomenimis 2022 m. pradžioje buvo 204 gyventojai.

⁶ Instituto al. 1, Akademija, Kėdainių raj. sav.

vertinimą dėl Charakteristikų 9 punkto reikalavimų, nustatyta, kad jų netenkina Panemunės ir Pandėlio miestai. Pažymėtina, kad praėjusiais, t. y. 2021 m., šio reikalavimo netenkino 1 miestas iš 103 – Panemunė.

Bendrovė 2022 m. rugsėjo 5 d. informavo, kad abiejuose miestuose laiškų siuntimo poreikis yra užtikrinamas, nes Panemunės miesto teritoriją aptarnauja ML, o Pandėlyje Bendrovė samdo Pandėlio pašto agentą, kuris yra stacionariai dirbanti parduotuvė.

Atsižvelgiant į tai, kad reikalavimas dėl miesto gyvenamosiose vietovėse viešai naudoti skirtų pašto dėžučių skaičiaus bei stacionarių ir nestacionarių PTV skaičiaus santykio yra tenkinamas 98,1 proc. (101 vietų iš 103 vietų) iš visų miestų, t. y. šis rezultatas viršija Charakteristikų 15 punkte pateiktą 90 proc. naudotojų adresų padengiamumo reikalavimą, be to, Bendrovė tuose miestuose, kuriuose netenkinamas aukščiau minėtas reikalavimas UPP teikimą užtikrina kitais būdais, todėl darytina išvada, kad Bendrovės tinklas vykdo Charakteristikų 9 punkto reikalavimus.

Atsižvelgiant į tai kas išdėstyta aukščiau, konstatuotina, kad Bendrovė vykdo Charakteristikų 9 punkto keliamus reikalavimus jos tinklui.

Vertinimas pagal Charakteristikų 10 punktą „Kaimo gyvenamojoje vietovėje, kurioje yra daugiau kaip 300 gyventojų, turi būti įrengta ne mažiau kaip viena viešai naudoti skirta pašto dėžutė. Tuo atveju, kai universaliosios pašto paslaugos teikėjas kaimo gyvenamosios vietovės teritorijoje užtikrina universaliosios pašto paslaugos teikimą sutarčioje paslaugos teikimo vietoje, toje teritorijoje viešai naudoti skirta pašto dėžutė gali būti neįrengiama“

Remiantis Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2022 m. Lietuvoje buvo 891 kaimo gyvenamoji vietovė, kuriose gyveno daugiau kaip 300 gyventojų (toliau – Kaimo vietovė). Atlikus analizę, nustatyta, kad 574 vietovėse iš 891 Kaimo vietovių, nėra įrengta SPKD. Bendrovė informavo, kad 2022 m. iš 574 sąraše esančių Kaimo vietovių 507 vietovėse yra užtikrinamas UPP teikimas – teritorijas aptarnauja ML (žr. 4 lentelę žemiau). Likusiose 64 Kaimo vietovėse (jos sudaro 7,2 proc. nuo bendro 891 Kaimo vietovių kiekio) nėra įrengta SPKD ir jų neaptarnauja ML. Palyginimui, 2021 m. nei SPKD, nei ML neturėjo 3,5 karto daugiau, t. y. 25,5 proc., Kaimo vietovių.

4 lentelė. Kaimo gyvenamosios vietovės su > 300 gyventojų.

Kaimo gyvenamosios vietovės su > 300 gyventojų	2021 m.	2022 m.
Viso vietovių	891	891
Neturi SPKD	342	574
Iš jų: - aptarnauja ML:	115	507
- neaptarnauja ML:	227 (25,5 proc.)	64 (7,2 proc.)
Iš jų: nebuvo nei SPKD, nei ML ankstesniais metais	Nėra duomenų	46

Detaliai nagrinėjant 64 Kaimo vietoves be SPKD ir be ML aptarnavimo (žr. 2 priedo 6 lentelę), konstatuota, kad dar 2021 m. daugumoje (46 Kaimo vietovėse iš 64 Kaimo vietovių) jų Bendrovė planavo įgyvendinti UPP teikimą per 2022 m., t. y. 40 Kaimo vietovių užtikrinti ML aptarnavimą, 6 – įrengti SPKD, tačiau šių planų neįgyvendino. Likusios 18 Kaimo vietovių nebuvo patekusios į 2021 m. Kaimo vietovių sąrašą be SPKD ir be ML.

Šie neatitikimai vertintini kaip nežymūs, nes laiškų siuntimo poreikis per SPKD yra mažas, skundų, kad trūksta SPKD Kaimo vietovėse, RRT per paskutinius dvejus metus (2021–2022 m.) nėra gavusi, taip pat matyti, kad Bendrovė ženkliai (nuo 25,5 proc. iki 7,2 proc.) sumažino Kaimo vietovių, kurios neturėjo nei SPKD, nei ML, skaičių. Tai rodo, kad Bendrovė imasi priemonių siekdama užtikrinti UPP teikimą Kaimo vietovėse ir jos valdomo pašto tinklo atitikimą Charakteristikų 10 punkto reikalavimams.

Kadangi iš 891 Kaimo vietovių SPKD buvo įrengta arba veikė ML 827 Kaimo vietovėse, tai reiškia, kad UPP teikimo vietos buvo įrengtos 92,8 proc. Kaimo vietovių. Šis rodiklis viršija Charakteristikų 15 punkte pateiktą 90 proc. naudotojų adresų padengiamumo reikalavimą, todėl darytina išvada, kad Bendrovės pašto tinklas atitinka Charakteristikų 10 punkto reikalavimus. Nepaisant to, siūloma stebėti, ar bus ir kada bus įsteigta ML ar SPKD analizuotose 64 Kaimo

vietovėse, kaip žadėjo Bendrovė, ypatingai atkreipiant dėmesį į 46 Kaimo vietoves, kuriose ML ar SPKD įsteigimas vėluoja nuo 2021 m.

Taip pat svarbu paminėti, kad tiek RRT, tiek Bendrovės Charakteristikų 10 punkto vertinimui naudoti gyventojų duomenys yra 10 metų senumo. Bendrovė informavo, kad jau kreipėsi į valstybės įmonę Registrų centrą dėl naujesnių duomenų įsigijimo. Taigi, atsižvelgiant į bendrą gyventojų skaičiaus mažėjimo Kaimiškose vietovėse tendenciją, tikslinga 2023 m. ir vėlesnių metų Bendrovės valdomo pašto tinklo atitikimo Charakteristikų 10 punkto reikalavimams vertinime naudoti naujesnius demografinius duomenis.

Atsižvelgiant į tai kas išdėstyta aukščiau, konstatuotina, kad Bendrovės pašto tinklas atitinka Charakteristikų 10 punkto reikalavimus.

Vertinimas pagal Charakteristikų 11 punktą „Universaliosios pašto paslaugos teikėjas privalo užtikrinti, kad paslaugos teikimo vietos, kuriose universaliąją pašto paslaugą teikia universaliosios pašto paslaugos teikėjo agentai, atitiktų tinklo charakteristikose nustatytus reikalavimus. Paslaugų teikimo vietos, kuriose universaliąją pašto paslaugą teikia universaliosios pašto paslaugos teikėjo agentai, gali sudaryti ne daugiau kaip 40 proc. paslaugos teikimo vietų“

Kaip nurodyta 1 lentelėje, 2022 m. UPP buvo teikiamos 1423 vietose. Atlikus vertinimą, nustatyta, kad tik vienintelėje iš šių vietų – Pandelyje, Bendrovė UPP teikimui pasitelkė pašto agentą. Tai reiškia, kad vietos, kuriose UPP teikia Bendrovės agentai, sudaro tik 0,07 proc. nuo visų UPP teikimo vietų, t. y. gerokai mažiau, nei Charakteristikų 11 punkte įvardinta 40 proc. riba. Pastebėtina, kad 2021 m. visos UPP teikimo vietos priklausė Bendrovei.

Taip pat Bendrovė patvirtino, kad Pandelyje esanti UPP teikimo vieta atitinka Charakteristikose nustatytus reikalavimus.

Atsižvelgiant į tai kas išdėstyta aukščiau, konstatuotina, kad Bendrovės pašto tinklas atitinka Charakteristikų 11 punkto reikalavimus.

IV. Vertinimo išvada

Bendrovės pašto tinklo vertinimo metu reikšmingų neatitikimų Charakteristikų reikalavimams nenustatyta ir iš esmės atitinka Pašto įstatymo 15 straipsnio 4 dalies 2 punkte nustatytus reikalavimus. Apibendrinti tyrimo rezultatai pateikiami 1 priedo 5 lentelėje.

Bendrovės valdomo pašto tinklo vertinimo ataskaitos 1 priedas

5 lentelė. TRD vertinimo apibendrinti rezultatai.

Charakteristikų reikalavimas	Vertinimas	Pastabos
5. Universalioji pašto paslauga teikiama stacionariosiose, nestacionariosiose, sutartosiose paslaugos teikimo vietose, per universaliosios pašto paslaugos teikėjo agentus, taip pat naudojant viešai naudoti skirtas pašto dėžutes. Universaliosios pašto paslaugos teikėjas privalo priskirti teritorijas paslaugos teikimo vietoms ir informaciją apie teritorijas, priskirtas paslaugos teikimo vietoms, paskelbti savo interneto svetainėje.	Reikalavimas tenkinamas	Adresų priskyrimą PTV Bendrovė skelbia: https://www.post.lt/pasto-kodu-ir-adresu-paieska
6. Miesto gyvenamosiose vietovėse atstumas nuo naudotojo gyvenamosios ar buveinės vietos iki stacionariosios ar nestacionariosios paslaugos teikimo vietos turi būti ne didesnis kaip 3 km tiesiausiu atstumu.	Reikalavimas iš esmės tenkinamas, o neatitikimai vertintini kaip pateisinamos išimtys	24 miestuose (iš 103 miestų) nustatyta vietovių, kur atstumas nuo pašto paslaugos naudotojo iki artimiausios pašto PTV yra didesnis nei 3 km, 1 mieste (Panemunėje) neliko UPP teikimo vietos. Iš pilnai nepadengtų miestų, I etapu įvertinta, kiek miestų ploto padengimas nesiekia 90 proc. (gauti 12 miestų + Panemunė visai nepadengta); II etapu vertinta, kiek iš tų 12 miestų adresų (daugiabutis laikomas kaip 1 adresas) padengiamumas nesiekia 90 proc., gauti nepadengti 6 miestai – Neringa (79,1 proc.), Palanga (68,1 proc.), Kėdainiai (62,4 proc.), Šiauliai (72,6 proc.), Kaišiadorys (81,7 proc.), Vilnius (89,2 proc.); III etapu vertinta, kiek iš minėtų 6 miestų nedengiama pagal gyvenamąsias patalpas – 90 proc. nesiekė tik Neringa (rezultatas 89,7 proc.)
7. Kaimo gyvenamosiose vietovėse vienos seniūnijos teritorijoje turi būti ne mažiau kaip viena stacionarioji arba nestacionarioji paslaugos teikimo vieta. (8. Kai universalioji pašto paslauga teikiama sutartojame paslaugos teikimo vietoje ne trumpiau kaip 24 mėnesius, šioje teritorijoje tinklo charakteristikų 7 punkto reikalavimai netaikomi.)	Reikalavimas tenkinamas	2021 m. tik viena – Šatrininkų seniūnija – netenkino reikalavimo ir Bendrovė planavo įsteigti ML PTV 2022 m., tačiau iki šiol ji nėra įsteigta. 2022 m. reikalavimo netenkino 2 Kaimo vietovės – Mickūnų sen. ir Šatrininkų sen., Vilniaus raj. Iš 416 Kaimo vietovių UPP teikimo vietos įrengtos 414 Kaimo vietovių (99,5 proc.)
9. Miesto gyvenamosiose vietovėse viešai naudoti skirtų pašto dėžučių skaičius privalo būti ne mažesnis nei stacionarių ir nestacionarių paslaugos teikimo vietų miesto gyvenamosiose vietovėse skaičius.	Reikalavimas tenkinamas	2 miestuose iš 103 miestų – Panemunėje ir Pandėlyje nėra Bendrovės stacionarios UPP teikimo vietos, o Panemunėje nėra įrengta SKPD. Tačiau juose UPP teikimas užtikrinamas kitais būdais. Panemunės miesto teritoriją aptarnauja ML, o Pandėlyje – samdomas agentas.
10. Kaimo gyvenamojoje vietovėje, kurioje yra daugiau kaip 300 gyventojų, turi būti įrengta ne mažiau kaip viena viešai naudoti skirta pašto dėžutė. Tuo atveju, kai universaliosios pašto paslaugos teikėjas kaimo gyvenamosios vietovės teritorijoje užtikrina universaliosios pašto paslaugos teikimą sutartojame paslaugos teikimo vietoje, toje teritorijoje viešai naudoti skirta pašto dėžutė gali būti neįrengiama.	Reikalavimas tenkinamas	Iš 891 Kaimo vietovių SPKD įrengta, arba veikia ML 827 Kaimo vietovėse (92,8 proc.)

Bendrovės valdomo pašto tinklo vertinimo ataskaitos 2 priedas

6 lentelė. Kaimo vietovės, kuriose yra daugiau kaip 300 gyventojų ir kurios neturi SPKD bei jų neaptarnauja ML.

Eil. Nr.	Gyvenvietės pavadinimas	Savivaldybė	Seniūnija	Gyventojų skaičius
1.	Vilainiai	Kėdainių r. sav.	Vilainių sen.	1490
2.	Grigaičiai	Vilniaus r. sav.	Šatrininkų sen.	1248
3.	Vijoliai	Šiaulių r. sav.	Šiaulių kaimiškoji sen.	1154
4.	Kalviškės	Vilniaus r. sav.	Rudaminos sen.	1025
5.	Galgiai	Vilniaus r. sav.	Mickūnų sen.	1011
6.	Pažagieniai	Panevėžio r. sav.	Velžio sen.	962
7.	Stasiūnai	Kaišiadorių r. sav.	Žiežmarių apylinkės sen.	812
8.	Ilgakiemis	Kauno r. sav.	Garliavos apylinkių sen.	775
9.	Teleičiai	Kauno r. sav.	Garliavos apylinkių sen.	742
10.	Riešė	Vilniaus r. sav.	Avižienių sen.	689
11.	Grabupiai	Šilutės r. sav.	Šilutės sen.	666
12.	Užliedžiai	Kauno r. sav.	Užliedžių sen.	629
13.	Birštonas	Birštono sav.	Birštono sen.	605
14.	Rūdinkai	Šalčininkų r. sav.	Jašiūnų sen.	602
15.	Vėliučionys	Vilniaus r. sav.	Šatrininkų sen.	581
16.	Meškalaukis	Pasvalio r. sav.	Joniškėlio sen.	566
17.	Palnosai	Mažeikių r. sav.	Viekšnių sen.	555
18.	Girkaliai	Klaipėdos r. sav.	Kretingalės sen.	515
19.	Kailiniai	Lazdijų r. sav.	Veisiejų sen.	505
20.	Gegužiai	Šiaulių r. sav.	Šiaulių kaimiškoji sen.	490
21.	Gėluva	Raseinių r. sav.	Ariogalos sen.	482
22.	Ringuvėnai	Šiaulių r. sav.	Kuršėnų kaimiškoji sen.	481
23.	Tiskūnai	Kėdainių r. sav.	Vilainių sen.	481
24.	Ginduliai	Klaipėdos r. sav.	Sendvario sen.	480
25.	Voveriškiei	Šiaulių r. sav.	Šiaulių kaimiškoji sen.	472
26.	Molainiai	Panevėžio r. sav.	Naujamiesčio sen.	472
27.	Skaisteriai	Vilniaus r. sav.	Mickūnų sen.	457
28.	Verpena	Kelmės r. sav.	Kelmės apylinkių sen.	452
29.	Antakalnis	Kaišiadorių r. sav.	Rumšiškių sen.	449
30.	Alkiškiai	Akmenės r. sav.	Naujosios Akmenės kaimiškoji sen.	444
31.	Keturiasdešimt Totorių	Vilniaus r. sav.	Pagirių sen.	438
32.	Pylimai	Elektrėnų sav.	Vievio sen.	437
33.	Jusevičiai	Kalvarijos sav.	Kalvarijos sen.	421
34.	Pakalniškės	Elektrėnų sav.	Vievio sen.	404
35.	Aukštadvaris	Panevėžio r. sav.	Ramygalos sen.	396
36.	Saulažoliai	Klaipėdos r. sav.	Dauparų-Kvietinių sen.	396
37.	Naugardiškė	Kauno r. sav.	Garliavos apylinkių sen.	394
38.	Erlėnai	Kretingos r. sav.	Imbarės sen.	392
39.	Pikeliškės	Vilniaus r. sav.	Riešės sen.	390
40.	Serdokai	Vilkaviškio r. sav.	Šeimenos sen.	386
41.	Papyvesiai	Pasvalio r. sav.	Pasvalio sen.	386
42.	Mergalaukis	Alytaus r. sav.	Simno sen.	383

Eil. Nr.	Gyvenvietės pavadinimas	Savivaldybė	Seniūnija	Gyventojų skaičius
43.	Benininkai	Pagėgių sav.	Pagėgių sen.	369
44.	Rinkūnai	Kauno r. sav.	Garliavos apylinkių sen.	363
45.	Pelaičiai	Rietavo sav.	Rietavo sen.	362
46.	Didžiasalis	Vilniaus r. sav.	Nemėžio sen.	362
47.	Šedbarai	Kelmės r. sav.	Tytuvėnų apylinkių sen.	357
48.	Akmenė II	Akmenės r. sav.	Akmenės sen.	356
49.	Garuckai	Panevėžio r. sav.	Ramygalos sen.	349
50.	Pakapė	Šiaulių r. sav.	Šiaulių kaimiškoji sen.	344
51.	Valakėliai	Pasvalio r. sav.	Pasvalio sen.	339
52.	Einoraičiai	Šiaulių r. sav.	Šiaulių kaimiškoji sen.	329
53.	Kurtuvėnai	Šiaulių r. sav.	Bubių sen.	326
54.	Kyviškės	Vilniaus r. sav.	Šatrininkų sen.	325
55.	Gyvoliai	Mažeikių r. sav.	Viekšnių sen.	323
56.	Vaišvydava	Kauno r. sav.	Samylų sen.	323
57.	Aukštikalniai	Pasvalio r. sav.	Pasvalio sen.	323
58.	Daniūnai	Panevėžio r. sav.	Ramygalos sen.	321
59.	Gilvyčiai	Šiaulių r. sav.	Bubių sen.	321
60.	Kybeikiai	Vilkaviškio r. sav.	Kybartų sen.	321
61.	Raudondvaris	Vilniaus r. sav.	Riešės sen.	313
62.	Bražuolė	Trakų r. sav.	Trakų sen.	309
63.	Žvelgaičiai	Joniškio r. sav.	Žagarės sen.	305
64.	Antanašė	Rokiškio r. sav.	Obelių sen.	304